

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Maročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XI.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v soboto, dne 15. septembra 1928.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 110.

Okrožnica glede potnikov in krošnjarjev.

Važno opozorilo vel. župana ljubljanske oblasti.

Veliki župan ljubljanske oblasti je poslal vsem srezkim poglavarjem in mestnemu magistratu v Ljubljani okrožnico, ki bi jo moral v lastnem interesu podrobneje poznati ne samo vsak trgovski potnik, ampak še bolj vsak trgovec. Okrožnica se glasi:

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani me je opozorila, da se dogajajo še vedno številni primeri nedopustnega detajlnega potovanja in krošnjarnjenja in da se očitno dotični predpisi ne izvajajo z zadostno strogotostjo.

Zato opozarjam na nastopno:

A. Iskanje naročil pri trgovcih (obrtnikih) in sploh pri osebah, ki uporabljajo ponujeno blago v svojem obratu.

Samostojni trgovci ali obrtniki, od nosno, pooblaščenca (trgovski potniki), ki so v njih službi, smejo v splošnem iskati naročila samo pri trgovcih, tovarnarjih, obrtnikih, sploh pri takih osebah, ki uporabljajo ponujeno blago v svojih obratih in to tako v občini, kjer imajo stajališče svojega obrta, kakor tudi na potovanju izven občine stajališča svojega obrta. Pri tem pa ne smejo nositi s seboj blaga za prodajo (razen pri posečanju sejmov), ampak vedno samo vzorce.

Samo izdelovalci ur, zlatih in srebrnih predmetov, veletrgovci s temi predmeti, dalje trgovci z juveli in dragulji, kakor tudi pri njih uslužbeni pooblaščenca, smejo, če imajo stajališče svojega obrta v tuzemstvu, nositi s seboj na svojih poslovnih potovanjih ne samo vzorce, ampak tudi blago v primerih, ko je prodajanje tega blaga po vzorcih nemogoče. Seveda smejo tudi ti prodajati tako blago samo upravičenim preprodajalcem, ne pa tudi zasebnikom.

B. Iskanje naročil pri zasebnih strankah.

Če gre za iskanje naročil pri netrговcih in neobrtnikih ali sploh pri osebah, ki ponujenega blaga v svojem obratu ne uporabljajo, je razlikovati dvoje:

I. Iskanje naročil v občini stajališča obrta.

1. Trgovcem (obrtnikom) ali njihovim pooblaščencom je iskanje naročil na kolonialno, specerijsko in materialno blago tako v občini stajališča obrta kakor tudi izven stajališča obrta, pri zasebnikih, ki ponujenega blaga ne uporabljajo v svojem obratu, brezpogojno prepovedano. (§ 59 od. 2 obrtnega reda.) Obisk privatnih strank in sprejemanje naročil na predmete, ki spadajo v imenovane stroke, je vsakomur in povsod prepovedano. V spornih primerih če gre za določitev, kateri predmeti spadajo v imenovane stroke, odločajo obrtna oblastva I. stopnje po zaslišanju zbornice za TOI.

Samostojni trgovski agenti smejo tudi na kraju stajališča obrta sklepati agenturne posle samo s takimi osebami, ki uporabljajo dotično blago v svojem obratu.

2. Iskanje naročil na drugo (razen na kolonialno specerijsko in materialno) blago je trgovcem (obrtnikom) ali njihovim pooblaščencom v občini stajališča obrta dovoljeno. (§ 59 od. 2 o. r.) Seveda velja tudi tu brezpogojno določilo, da smejo trgovci (obrtniki) ali njih pooblaščenca pri obisku strank nositi s seboj samo vzorce in ne blago za prodajo.

II. Iskanje naročil izven občine stajališča obrta.

1. Iskanje naročil pri osebah, katere ne rabijo ponujenega blaga v svojem obratu, torej pri zasebnikih, je glede kolonialnega, specerijskega in materialnega blaga brezpogojno prepovedano.

2. Iskanje naročil glede drugega, razen kolonialnega specerijskega in materialnega blaga je trgovcem (obrtnikom) ali pri njih uslužbenim pooblaščencom dovoljeno pri osebah dotičnega blaga v svojem obratu ne uporabljajo samo v posameznih primerih, na izrecen, pismen na določeno blago se glasec in na dotičnega trgovca (obrtnika) naslovljen poziv, da se zglašijo pri njih radi naročila določenega blaga (§ 59 od. 2 obrtnega reda). V zmislu tega določila torej ni dovoljeno, da trgovci (obrtniki) ali njih potniki obiskujejo privatne stranke zunaj občine stajališča svojega obrta brez predhodnega povabila, ni dovoljeno da jim pri tem predlože v podpis že pripravljene in s seboj prinesene pozivnice, ni dovoljeno, da že na podlagi teh pozivnic sklepajo kupčije z dotičnimi strankami. Tudi ni v zmislu gornjega določila dovoljeno, da bi se smelo sklepati posle že na podlagi splošnega vabila, ki ga je dobil trgovec (obrtnik) od gotovega kroga odjemalcev, na primer uradnikov, delavcev pri kakem podjetju, ker tako ne more nikakor nadomestiti individualnega vabila splošno vabilo, ki ga mora nasloviti vsaka posamezna stranka na trgovca (obrtnika). Tudi v zmislu zakona ne zadošča pozivnica, ki se glasi samo v splošnem na gotovo vrsto blaga, kakor na primer modno blago, sukno in drugo. Pozivnica se mora izrecno glasiti na določeno blago.

Samostojni trgovski agenti ne smejo sklepati agenturnih poslov z osebami, ki ne uporabljajo ponujenega blaga v svojem obratu, tudi ne na podlagi izrecnega pismenega poziva (§ 59 od. 3 obrtnega reda).

3. Dovoljeno je pa iskati naročila pri zasebnih strankah tudi brez predhodnega poziva in tudi zunaj občine stajališča obrta glede gotovih predmetov, med katere spadajo: 1. stroji in motorji, kakor tudi njih deli; 2. stavbni material z vključitvijo umetnega kamena vseh vrst, plošč iz probkove, strešne lepene in umetnega materiala za tlakovanje cest; 3. tehnični predmeti za kurilne, razsvetljevalne in vodovodne naprave; 4. leseni ruloji in žaluzije, 5. šivalni in pisalni stroji, bicikli; 6. motorna vozila, štamplilje, luksuzno perilo (perilo za lišp), to je perilo narejeno iz ličnih (finih) tkanin, v veliki meri ozaljšano z olepševalnimi robovi, vezeninami, čipkami ali riši ter s podobnim. Gre torej izključno za luksuzno perilo.

V zmislu § 59 obrtnega reda je dovoljeno pobirati naročnike in subskribente na tiskana dela.

Po določilih § 60 obrtnega reda je dovoljeno ponujati od kraja do kraja pridelke poljedelstva in gozdarstva, ki kakor mleko, jajca, sadje, zelenjava, naravne cvetlice, maslo, parutina in les, služijo vsakdanji potrošnji, nadalje naravna kislina voda, če to blago ponujajo od hiše do hiše ali na cesti producenti ali njih pooblaščenca ali upravičeni trgovci.

Vendar smejo politične oblasti iz sanitarnih ali tržno policijskih ozirav na predlog posameznih občin tako prodajanje za gotove predmete in za gotov čas tudi prepovedati.

III. Inozemski trgovci in trgovski potniki.

Inozemskim trgovcem (obrtnikom) in njihovim pooblaščencom je iskanje naročil pri zasebnikih, to je pri osebah, katere ponujenega blaga v svojem obratu ne uporabljajo, brezpogojno prepovedano. Prepoved se nanaša tudi na nabiranje naročil na take predmete, na katere je domačim tvrdkam in njihovim potnikom nabiranje naročil po specialnih zakonskih predpisih dovoljeno. (Naredba ministra trgovine in industrije z dne 2. aprila 1927 št. 3184/III., Službene Novine z dne 16. aprila 1927, št. 85).

Tudi je Generalna direkcija poreza naročila finančni delegaciji, da vrše davčna oblastva strogo nadzorstvo nad inozemskimi potniki in izvedejo takoj njihovo obdavčenje, čim zaznajo za katerega takega potnika.

IV. KROŠNJARJENJE.

Krošnjarstvo ureja v območju ljubljanske in mariborske oblasti patent z dne 4. septembra 1852 drž. zak. št. 252, ki je pri nas še v polni veljavi ter odloča ministrstva trgovine in industrije z dne 7. novembra 1925 (Službene Novine z dne 18. januarja 1926 št. 12018/III.) V zmislu te odločbe se dovoljuje v mejah veljavnih predpisov krošnjariti samo državljanom kraljevine SHS. Samo ti morejo dobiti krošnjarsko dovoljenje v zmislu točke 2 do 7 in vizum v zmislu točke 8 navedene ministrske odločbe.

Dovoljenja izdaja v Sloveniji sreski poglavar, v čigar območju je prosiščevo stalno bivališče. Dovoljenja za krošnjarjenje veljajo v okviru specialnih pokrajinskih predpisov za območje cele države, vendar jih morajo vidirati sreski poglavarji sresa, v katerem hoče kdo krošnjariti.

Potrebno je, da se pri izdaji novih dovoljenj kakor tudi pri vidiranju že izdanih, navedejo, kjer bi tega še ne bilo, imenoma vsi srezji, odnosno kraji, v katerih je krošnjarjenje prepovedano. Pri izdaji novih dovoljenj naj se strogo pazi na to, da so brezpogojno izpolnjeni vsi pogoji, ki jih stavi zakon za izdajo takih dovoljenj. Vizumi naj se ne dajejo za daljšo dobo nego za 1 mesec.

V zmislu čl. 11 patenta o krošnjarstvu je v obmejnih krajih dovoljeno krošnjariti v okviru zakona samo prebivalcem dotičnih srezov in sicer z dovoljenjem srezkega poglavarja, ki ga izda v sporazumu s finančno kontrolo.

Nadalje določa čl. 12 krošnjarskega patenta, da mora biti blago, s katerim se krošnjari, tuzemskega izvora, opremljeno z žigom ter da mora biti vsak krošnjar v posesti izkazov o nabavi blaga.

Po naredbi trgovskega ministrstva z dne 23. decembra 1881 drž. zak. št. 2 iz leta 1882 je združitev krošnjarstva in sejmarstva nedopustna, tako da more ena in ista oseba izvrševati le en ali drugi teh pridobitnih poslov. Nadalje je krošnjarjem izrecno prepovedano obiskovanje sejmov in prodajanje blaga na odprtih stojnicah ali ob tržnih prodajnicah ob času sejma. Tega določila se krošnjarji po prijavih gremijev v splošnem ne držijo, pa je zato potrebno, da se na to posebej opozore varnostni in policijski organi.

Te predpise je strogo izvajati in je nanje opozoriti tudi nadzorovalne organe.

Po nar. vel. župana: **Dr. Marn. L. r.**

Oblastni proračuni za leto 1928.

(Poročal g. ing. M. Šuklje na VI. rednem gospodarskem kongresu v Beogradu, dne 9. septembra 1928.)

V oddelku za samoupravne budžete pri ministrstvu financ se je po novem letu 1928 nabralo preko 30 oblastnih proračunov, za katere se je zahtevalo odobrenje po gospodu ministru financ. Nihče drugi od interesiranih krogov ni uspel, da bi dobil na vpogled vse te proračune. Mi smo se trudili in smo jih zbrali 22. Pa tudi ti popolnoma zadoščajo, da pokažejo verno sliko nemogočega in kaotičnega stanja. Niti dva oblastna proračuna se ne moreta primerjati, ne da bi se konstatirale bistvene razlike in to ne samo v formalnem pogledu, marveč v samem bistvu, ne samo glede višine poedinih postavk, marveč v celem sistemu davčne in taksne politike.

Proračunske vsote se v letu 1928. dvigajo od 2.7 milijona dinarjev v Mostarski in 3.9 milj. Din v Tuzlanski oblasti, do 42.4 milj. Din v Mariborski, do 48 milj. Din v Ljubljanski oblasti in do 55.8 milj. Din v Zagrebački oblasti.

Oblastni fiskalni dohodki od doklad, trošarin in taks znašajo Din 1.9 milj. v Tuzlanski oblasti, 20.8 milj. Din v Ljubljanski in 22 milj. Din v Zagrebački oblasti. Kakor pa znano, znašajo dejanski fiskalni dohodki v večini primerov dokaj več nego dotične proračunske postavke, ki so prenikro računane.

Od proračunskih izdatkov odpade na vsakega prebivalca v Tuzlanski oblasti Din 9.—, v Mostarski dinarjev 10.—, v Zagrebački Din 65.— in v Ljubljanski oblasti Din 90.—.

Od fiskalnih dohodkov pade na vsakega prebivalca v Mostarski oblasti Din 1.50, v Tuzlanski Din 4.50, v Osiječki Din 25.—, v Zagrebački Din 27.— in v Ljubljanski oblasti Din 38.—.

Naše oblasti so bile od države prevzete obsežne agende, ne da jim je država predhodno dodelila zadostna denarna sredstva. Vsled tega so nastali znatni primanjkljaji, ki so se pokrili z novimi oblastnimi davki in dokladami, trošarinami in taksami. Iz preje navedenih števil je razvidno, kako da so poedine oblasti postopale vsaka po drugih vidikih. Res so imele oblastne skupščine vse premalo časa za izdelavo proračunov za 1928, tako da niti pri najboljši volji niso mogle proučiti svoje davčne vire, kaj se da bi se mogle medseboj sporazumeti radi enotnega postopanja. Če se tako v nekoliko opravičuje letošnji kaos, moramo z druge strani opozoriti, da je opasnost, ki nam preti v bližnji bodočnosti, še mnogo večja.

Kolikor smo mogli zaznati, še noben oblastni odbor do sedaj ni pripravil proračuna za 1929. leto. Niti ni govora o tem, da bi se oblastni odbori med seboj sporazumeli glede ustanovitve enotnega sistema budžetiranja. Oddelek za samoupravne budžete se je letos pri odobravanju oblastnih proračunov trudil, da vsaj deloma ublaži nekatere ostrine in zlasti one, ki očitno nasprotujejo veljavnim zakonskim določbam. Tako je bila n. pr. Moravska oblast uvedla med tekoče oblastne dohodke 120% doklado na vsoto vseh državnih neposrednih davkov, tedaj tudi na one direktne davke, za katere je po čl. 82. fin. zakona za 1927/1928 avtonomna do-

RUSKE ŽITNE TEŽKOČE.

Po poročilu iz Moskve so mogle nakupiti državne organizacije v juliju in avgustu samo polovico v načrtu predvidene žitne množine; ta dva meseca sta prva dva meseca tekočega žitnega leta. Kljub vsem uradnim olepševalnim poskusom je to velik neuspeh. Ta neuspeh je za sovjetsko vlado tem bolj nepričakovan, ker je mislila, da je z nedavno izvedenim zvišanjem žitnih nakupnih cen odstranila najbistvenjšo oviro v odporu kmetov proti prodaji. Dejstvo je, da prodajajo kmetje slejkoprej zasebnim trgovcem, ki kljub vladnemu zvišanju cen še zmeraj bolje plačujejo. Pride k temu še, da so razmere v aparatu za nakupovanje žita letos še prav tako slabe kot so bile lani.

Vedno še prihajajo tožbe o birokratizmu državnih in zadružnih žitnih nakupovalnic, vedno še si razne nakupovalnice med seboj konkurirajo, in sicer včasih s prav nečednimi sredstvi, da na primer ena organizacija drugo pri kmetih očrni in jo slika v slabih barvah. Slednjič vpliva letos zelo škodljivo še sledeče dejstvo: Previšek žita izkazuje letos v prvi vrsti najvzhodnejši evropski in azijski okraj, ki ležijo zelo neugodno in so prometnotehniško še zelo zaostali.

Z veliko skrbjo razmotrivajo časopisi že danes vprašanje, če bodo železnice mogle izvršiti težko nalogo transporta velikih množin iz teh prometnotehniško le pomanjkljivo oskrbljenih okrajev. Opozarjajo tudi na pomanjkanje skladišč in elevatorjev in na težkoče, iz tega sledeče. Sovjetska vlada se bo morala torej že za domačo preskrbo izredno potruditi, in zato eksport žita tudi letos najbrž ne bo imel velikega obsega.

Priporočamo

„Kolinsko cikorijo“
domači in dober izdelek!

HMELJSKO POROČILO.

(Poročilo hmeljske sekcije gremija trgovcev v Celju 13. septembra t. l.) V gornjesavinjski dolini so slabe kupčije. Producenti ponujajo. Nakupovalcev ni. Cena prvovrstnemu hmelju je do 33 Din. Slabšemu pa 28—30 Din. V okoliških Polzela in Braslovče je kupčija mirna. Povpraševanje je večinoma po prvovrstnem blagu, nekaj tudi po srednjem hmelju. Drobnji hmelj se plačuje po 30 dinarjev, ostalemu je cena neizpremenjena. V vranskem in šentpeterskem okolišu so kupčije in cene neizpremenjene.

Trgovina.

Trgovska hiša na prodaj. V Kirchbergu a. d. Pielach (Avstrija) je na prodaj lepa trgovska zgradba. Natančne podatke daje gremij trgovcev v Ljubljani.

Nazadovanje budimpeškega borznega prometa itd. V ogrskih finančnih krogih opozarjajo na veliko nazadovanje borznega prometa, ki pričena postajati naravnost katastrofalno. Ze pomladanski promet je bil zelo omejen, a je bil vseeno za dve petini večji kot poletni promet. Septemski je pa še slabši in sicer tako slab kot sicer nikjer drugje v Evropi. — Neugodni položaj na ameriškem denarnem trgu, zlasti nemožnost placiranja ogrskih obligacij v Newyorcu, sili budimpeške banke k največji opreznosti in pazljivosti. Hipotekarna kupčija miruje že več tednov. Tudi dolgoročni kreditov ne dajejo več; v zadnjih tednih so več takšnih prošelj zavrnili tudi pri popolnoma neobremenjenih posestvih. Sicer so pa kreditne potrebe nespremenjene.

Ameriška trgovska bilanca. Čeprav je izvoz iz Združenih držav tekom fiskalnega leta, zaključenega 30. junija, napram lanskemu letu padel za okroglo 100 milijonov dolarjev, je ameriška trgovska bilanca vendarle ugodnejša kot lani v isti dobi, ker se je uvoz znižal za več kot 100 milijonov dolarjev. V fiskalnem letu 1927/28 je znašal izvoz ameriških Zedinjenih držav 4877 milijonov dolarjev, uvoz pa 4147 milijonov, aktivnost torej 730 milijonov. Izvoz zlata je dosegel znesek 627 milijonov dolarjev. Odštevišni množine zlata, ki so bile lani importirane v Zedinjene države, ostane za fiskalno leto 1927/28 odtok denarja v znesku približno polovice milijarde dolarjev.

Sladkor. Na podlagi cenitve, ki jo je napravil dr. G. Mikusch, bo dala evropska kampanja 1928/29 nekoliko manj sladkorja kot lanska, in sicer 7,980.000 ton proti 7,990.000 tonam, torej samo za 0,2% manj. Več bodo napravile sladkorja Nemčija, Avstrija, Holandska, Poljska, Danska, Švedska, Jugoslavija, Italija, Španija in Rusija, manj pa Francija, Belgija, Rumunija, Bolgarija in Češkoslovaška. S peso obdelani prostor se je pomnožil proti lanskemu letu za 4%, od česar odpade večji delež na Rusijo. Ker je pesa v splošnem precej zastala, bo vreme tekočih tednov za končni zaključek velikega pomena. Kakor smo že poročali, polagajo veliko važnost zlasti na večji konsum sladkorja v Italiji.

Industrija.

Poljski petrolej. Iz Varšave pišejo: V poljski petrolejski industriji se opaža v zadnjem času močno poživljenje. Izvedli so na več krajih novo poskusno vrtnanje, ki je dalo zadovoljive rezultate. Cene surovega materiala (plin, gazolin itd.) so trdne. S pričenjajočo se jesensko sezijo pričakujejo nadaljnega poživljenja petrolejske industrije.

Švedski vžigalični trust. Iz berlinskega prospekta o dopustitvi 165 milijonov mark osnovnih delnic je razvidno, da ima švedski vžigalični trust v 35 deželah več kot 150 tovarn in da zaposluje z drugimi obrati vred 60.000 delavcev in nastavljenecov. Koncern preskrbuje vžigalični trg v 12 deželah z več kot 80% skupne potrebe, v 7 s 50 do 80%, v drugih pa z manj kot 50%. Izgledi so dobri. Z več vladami se vršijo pogajanja glede zgradbe novih vžigaličnih tovarn.

Novi Ford. Ford Motor Co v Detroitu je izdelala doslej ca 300.000 osebnih in tovornih avtomobilov novega tipa. Vsak dan pride iz tovarn okoli 4000 avtomobilov. Če vzamemo za podlago petdnevni delavnik v Fordovih tovarnah, moremo računati z letno produkcijo nekaj nad en milijon avtomobilov. Fordovo produkcijo bodo prekosili letos samo še General Motors, ki bodo pač napravili nad dva milijona avtomobilov.

Alpine Montan. Za doma ima družba zadosti naročil, gibljejo se približno na višini produkcije. Nedavno so naročile avstrijske zvezne železnice za 43.000 ton železniškega materiala, kar pomeni proti lani povišek 15.000 ton. Eksportna kupčija se giblje z ozirom na nizke svetovnotržne cene v ozkih mejah. Sedaj gleda podjetje zlasti na proizvajanje »suhoga premoga«, in ga bodo kmalu napravili 750 do 800 ton na dan.

Denarstvo.

Velikanska banka v Ameriki. Continental National Bank and Trust Co ter Illinois Merchants Trust, oba v Chicagu, sta sklenila fuzijo v družbo, ki se bo od 1. oktobra naprej imenovala Continental Illinois Bank and Trust Co. Novi zavod bo razpolagal z glavnico 150 milijonov dolarjev in z depoziti 900 milijonov dolarjev in bo postal na ta način po velikosti drugi bančni zavod v Ameriki. Treba je samo preračunati dolarje v dinarje.

Centralna banka za agrarne kredite na Poljskem. Poljska banka za dolgoročne kredite bo ustanovljena ob sodelovanju one ameriške bančne skupine, od katere je dobila Poljska lani stabilizacijsko posojilo. Ta banka bo imela najbrž vlogo stalnega posredovalca pri najemanju inozemskih posojil. S tem se hočejo zavarovati proti vsem poskusom zasebnih poljedelskih zavodov, da si na svojo roko nabavijo inozemske kredite.

RAZNO.

Naš žitni pridelek. Na šestem kongresu jugoslovanskih gospodarskih organizacij v Beogradu, ki se je pravkar zaključil, so sklenili več resolucij, o katerih beremo na drugem mestu. Kongres je zahteval v prvi vrsti zvišanje produkcije in razne eksportne olajšave. Pšenični pridelek, ki preostane letos za eksport, so po vrednosti cenili na sedem milijard dinarjev. Pisali smo pa, da moramo biti pri cenitvah oprezniji, ker se bo moral vsled slabe koruzne letine velik del pšeničnega pridelka porabiti v krmilne svrhe.

Zavarovalna banka za eksportne kredite na Ogrskem. Zveza ogrskih industrijcev je izdelala načrt, v katerem predlaga ustanovitev eksportnokreditne zavarovalne banke. Poleg budimpeških bank se bo udeležila ustanovitve tudi Ogrska narodna banka in pa ogrska vlada; brez države se eksportno kreditno zavarovanje ne da izvesti. Pričela so se že pogajanja med imenovanimi faktorji.

Trgovski potniki v Češkoslovaški hočejo ustanoviti centralno zvezo. Desetčlanski odbor bo izdelal nova pravila, kongres delegatov posameznih organizacij se bo vršil morda še v tej jeseni.

Newyorške borzne kredite so nekoliko utesnili in bodo na ta način vzeli z denarnega trga 75 milijonov dolarjev. Za ca 5400 milijonov dinarjev je pri nas bankovcev v obtoku.

Nemški žitni pridelek. Na drugem mestu poročamo, da je nemški žitni pridelek letos zelo ugoden. Državni nemški statistični urad računi, da bo letos 2 milijona ton več žita kot lani in da bo dalo to na podlagi današnjih cen nemškemu poljedelstvu dohodek 400 do 500 milijonov mark. Velikost te svote si predstavljamo lahko iz dejstva, da so izplačale vse nemške delniške družbe leta 1927 na dividendah skupaj 743 milijonov mark.

DOBAVA, PRODAJA.

Dobave. Obče odeljenje Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 18. septembra t. l. ponudbe glede oddaje 72 knjig v vezavo. (Pogoji so na vpogled pri istem odeljenju.) — Delavnica Direkcije državnih železnic v Mariboru sprejema do 22. septembra t. l. ponudbe glede dobave zatikačev. — Dne 24. septembra t. l. se bo vršila pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu ofertalna licitacija glede dobave hrastovih in bukovih parketov in frizov. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Dobave. Gradbeno odeljenje državnih železnic v Ljubljani sprejema do 18. septembra t. l. ponudbe glede dobave 1 avtomobilske šasije z motorjem, 5000 komadov vijakov, 500 komadov priložnih plošč, raznega lesa in železa; do 25. septembra t. l. glede svinčnih plomb, gorilcev, nalučnikov in jermenov. — Obče odeljenje Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 22. septembra t. l. ponudbe glede dobave sidola, paste za parkete, mila, sveč, dekstrina, motvoza, svinčnikov, trakov za pisalne stroje, metel, svinčenih zalivk, krtač za ribanje, krede itd. — Saobračajno-komercialno odeljenje Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 26. septembra t. l. ponudbe glede dobave 1000 komadov žarnic. (Pogoji so na vpogled pri omenjenih odeljenjih.) — Delavnica Direkcije državnih železnic v Mariboru sprejema do 21. septembra t. l. ponudbe glede dobave sive litine; do 23. septembra t. l. glede dobave žice; do 24. septembra t. l. glede dobave 3000 kg obličnega jekla in jeklenih odlitkov; do 25. septembra t. l. glede dobave 500 kg bakrenih cevi. — Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 26. septembra t. l. ponudbe glede dobave raznega železa. — (Predmetni pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.)

TRŽNA POROČILA.

Ameriški železni trg. »Iron Age« (doba železa) poroča, da je zadobila rastoča tendenca cen na železnem in jeklenem trgu nadaljno pobudo vsled rastoče utrditve cen na trgu surovin. Cene surovega litiga železa so poskočile v Birminghamu za 75 centov pri toni, v Chicagu in St. Louisu za 50 centov in v Buffalu tudi za 50 centov. Eksport jekla je zelo narasel in je z drugim vred dokaz za visoko produkcijsko mero onih tovarn, ki so specializirane za inozemsko trgovino.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignanih je bilo: 10 konjev, 8 bikov, 190 volov, 308 krav in 1 tele, skupaj 527 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu 11. septembra t. l. so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 8—9 Din, poldebili voli 7—8, plemenski voli 6,25—6,75, biki za klanje 6,75, klavne krave debele 7—8, plemenske krave 6,25—6,75, krave za klobasarje 4,50—5,25, molzne krave 6—7, breje krave 6—7, mlada živina 6,50 do 7,50. Prodalo se je 309 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 63 komadov. Mesne cene: Volovski meso I. in II vrste 10 do 18 Din za kg, Meso od bikov krav, telic, telečje meso I. in II. vrste 15—22,50, svinjsko meso sveže 15—30.

Vinocet

Tovarna vlnskega kisa,
d. z o. z., Ljubljana, nudi

najfinejši in najokusnejši
NAMIZNI KIS
iz pristinega vina.

Zahtevajte ponudbo!

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji

Mestna: Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadstr.
Telefon št. 2389.

Motvoz
Grosuplje

domač slovenski izdelek **Tovarna motvoza in vrvarna d. d.**
Svoji k svojim! **GROSUPLJE pri LJUBLJANI**

Tovarniška zaloga in prodaja krtač, raznega žetarskega in vrvarskega blaga, špaga, gamaš, čevljev, drete, pismenega papirja, zimске trikotaže, vezalk, mila, sesalk za otroke, kreme za čevlje

M. TERŠAN, LJUBLJANA
Kongresni trg 14

R. RANZINGER, LJUBLJANA

Telefon 2060 (RAJKO RANZINGER) Telefon 2060
Špedicijsko podjetje, skladišče, carinsko posredništvo, prevažanje pohištva

H. SUTTNER
LJUBLJANA

Ure, zlatnine in srebrnine

Lastna protokolirana tovarna v Švici

Trajno in koristno, primerno darilo so

šivalni stroji in kolesa

znane „Gritzner“ in „Adler“ v raznih oprelih. — Edino le pri

Josip Petelincu
Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika ob vodi.

Oglejte si razstavo brez obveznosti nakupa. — Tudi na obroke. — Večletna garancija. — Pouk v voženju brezplačen.

MERMOLJA IN DRUG ŠT. ILJ PRI MARIBORU

Proizvaja in razpošilja konzervirane kumare (krastovce) v kisu in slani vodi, v petliterskih steklenicah in sodih od 25 l do 150 l.

- KNJIGOVEZNICA -
K. T. D.

LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6

II. NADSTR. NUDI PO IZREDNO NIZKIH CENAH:

SALDA-KONTE
STRACE
JOURNALE
ŠOLSKE
ZVEZKE-MAPE

ODJEMALNE
KNJIŽICE
RISALNE
BLOKE
I. T. D.

RADIO AVTO

akumulatorske baterije
prima domači izdelek

VATRA

MARIBOR
Ing. J. & F. Domicelj

KUVERTA

Tvornica kuvert in konfekcija papirja
LJUBLJANA

Vožarski pot št. 1

- DRUŽBA Z O. Z. - Karlovska cesta št. 2

Franc Pergler

Maribor
Mlinska ul. 44

Tovarna vozov in izdelovanje avtokaroserij. Duco-lakiranje - - v vseh barvah - -

Veletrgovina

kolonijalne in špecerijske robe

Ivan Jelačin

Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave, mletih dišav in rudninske vode

Točna in solidna postrežba!

Zahtevajte cenik!

Izdelovanje oljnatih barv, firneža, lakov in steklarskega kleva. — Zaloga kemičnih in rudninskih barv. — Potrebščino za slikarje, pisarje, ilustre in druge, vse v te stroke spadajoče.

Se priporočam

Ivan Jančar

TRGOVINA
MIKLOŠIČEVA C. 4
SKLADIŠČE
VIDOVĐANSKA 14.

TRG.-IND. D. D.

TISKARNA MERKUR

Ljubljana

Gregorčičeva ul. 23

se priporoča za tisk vsakovrstnih tiskovin za trgovino, obrt in industrijo ter za urade, društva i. t. d.

Lastna

KNJIGOVEZNICA

Telefon 2002

V Ljubljani, dne 11. septembra 1928.

Štev. 19.532.

Razglas o licitaciji.

Oblastni odbor ljubljanske oblasti razpisuje na podstavi čl. 86 do 98 zakona o drž. računovodstvu z dne 6. marca 1920 in njegovih sprememb odnosno dopolnitev za prevzem adaptacijskih del prostorov v Kranjski hranilnici

I. javno pismeno ofertalno licitacijo,

na dan 24. septembra 1928 ob 11. uri pri oblastnem odboru, gradbeni oddelek, Ljubljana, Valvazorjev trg št. 15/I. Istotam se dobivajo med uradnimi urami potrebni podatki, pojasnila in ofertni pripomočki proti plačilu napravni stroškov. Ponudbo se lahko vložijo za vsa predvidena dela skupno ali pa ločeno za posamezna profesionistovska dela.

Ponudene cene je svojeručno upisati v uradni formular proračunskega popisa. Ponudbe, katere je kolkovati s kolkom za Din 100— (priloge s kolki po Din 2—), morajo ponudniki ali njih pooblaščenici izročiti na dan licitacije v zapečatenem zavitku z označbo: »Ponudbe za prevzem adaptacijskih del prostorov v Kranjski hranilnici, tvrdke N. N.« in sicer neposredno v roke predsednika licitacijske komisije med 10. in 11. uro dopoldne.

Kavecija, ki naj znaša 10% ponudene vsote, se mora položiti pri oblastni blagajni v Ljubljani najkasneje na dan licitacije do 10. ure in sicer bodisi v gotovini, drž. vrednostnih papirjih ali garancijskih pismih, izdanih v smislu določil zakona o drž. računovodstvu.

Potrdilo o vloženi kaveciji in o plačanih davkih ter spričevalo o usposobljenosti za izvrševanje ponujenih del kakor tudi potrdilo gradbenega ministrstva, da se ponudnik sme udeležiti javnih licitacij, predloži vsak ponudnik, obenem s ponudbo predsedniku licitacijske komisije, pooblaščenici pa morajo predložiti poleg tega pooblastilo, da smejo zastopati firmo pri licitaciji.

Oblastni odbor si izrečno pridržuje pravico oddati dela ne oziraje se na višino vsote, oziroma vse ponudbe odkloniti brez vsake obveznosti.

Vsak ponudnik ostane v besedi še 60 dni po licitaciji.

Oblastni odbor ljubljanske oblasti.

Za predsednika:
Evgen Jarc.

V Ljubljani, dne 14. septembra 1928.

Štev. 20.097.

Razglas o licitaciji.

Oblastni odbor ljubljanske oblasti razpisuje na podstavi čl. 86 do 98 zakona o drž. računovodstvu z dne 6. marca 1920 in njegovih sprememb odnosno dopolnitev, vsled neuspele I. javne licitacije, za prevzem dobav in izdelkov iz umetnega kamna ter tesarskih, krovskih, kleparskih del, ključavničarskih in mizarskih del in dobav pri zgradbi stanovanjskega poslopja za uslužbenca v umobolnici na Studencu

II. javno pismeno ofertalno licitacijo,

na dan 22. septembra 1928 ob 11. uri pri oblastnem odboru, gradbeni oddelek, Ljubljana, Valvazorjev trg št. 15/I.

Podrobnejši pogoji so razvidni iz razglašene I. licitacije v »Slovenec« z dne 7. septembra 1928.

Oblastni odbor ljubljanske oblasti.

Za predsednika:
Evgen Jarc.

„Trgovski list“

Časopis za trgovino, industrijo in obrt

se priporoča p. n. trgovcem, industrijcem in obrtnikom za naročanje, razširjanje in inseriranje.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

USTANOVljena 1900.

CENTRALA: LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA

USTANOVljena 1900.

Delniška glavnica:
Din 50.000.000.—

PODRUŽNICE:

Brežice, Celje, Črnomelj, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Novo mesto, Ptuj, Rakek, Sarajevo, Slovenjgradec, Spil, Šibenik, Gorica, Trst.

Brzjavni naslov:
Banka Ljubljana.

Skupne rezerve ca:
Din 10.000.000.—

Se priporoča za vse bančne posle.

Tel. Štev. 2861, 2413,
2502, 2503.